

FARENE SOM OM



USAs president, Donald Trump, kan komme til å tilbringe det neste året sammenkrøket i forsvarsposisjon.

I USA



VEGARD KRISTIANSEN KVAALE
vkk@dagbladet.no

NEW YORK (Dagbladet):

Lista over alle problemene, farene og utfordringene som venter Trump i 2019 er lang, ifølge ekspertene Dagbladet har snakket med:

ØKONOMENE SPÅR AT den amerikanske økonomien, som foreløpig går svært bra, vil bremse opp og at rentene vil stige.

RUSSLAND-ETTERFORSKNINGEN, ledet av spesialetterforsker Robert Mueller, vil trolig komme til sine konklusjoner om de mener det var forbindelser mellom Trump-leiren og Russland under presidentvalget, og om noe er gjort for å hindre

etterforskningen. Flere medarbeidere nær Trump, som Paul Manafort, har allerede sagt seg skyldig i alvorlige lovbrudd.

DEMOKRATENE VANT et klart flertall i Representantenes hus i mellomvalget. Dermed overtar de styringen av de ulike komiteene. Det betyr at de i praksis kan stanse Trumps politiske agenda. Det betyr også at de kan starte granskninger og får myndighet til å stevne både vitner og få utlevert materiale.

MYE STÅR PÅ SPILL i utenrikspolitikken. Trump planlegger et nytt møte med Nord-Koreas diktator, Kim Jong-un. Han

vakler på randen av en handelskrig med Kina. Forholdet til nære allierte i Europa er dårlig, og forholdet til Russland og Saudi-Arabia er komplisert.

Mange amerikanske medier rapporterer om svært kaotiske forhold innad i Det hvite hus.

– Vil erklære krig

– Den virkelige trusselen mot Trump er en splittelse innad i Det republikanske partiet. Vi så en antydning til hva som kan komme da deler av partiets senatorer stemte sammen med Demokratene for en resolusjon mot Saudi-Arabia og drapet på Washington Post-journalisten, Jamal

TRINGER TRUMP

«DEN VIRKELIGE TRUSSELEN MOT TRUMP ER EN SPLITTELSE INNAD I DET REPUBLIKANSKE PARTIET.»

JOHN ZOGBY, meningsmålingsekspert



TØFFE TIDER: USA
president, Donald Trump,
kan stå overfor et tøft år
i 2019. Foto: Alejandro
PAGNI / AFP

Khashoggi, sier den erfarne meningsmålingseksperten John Zogby til Dagbladet.

Han tror Trump må regne med et voldsomt hardkjør når Demokratene tar over flertallet i Representantenes hus i januar.

– Jeg tror Demokratene vil erklære krig. Det betyr etterforskninger av Trump og andre medlemmer av administrasjonen hans. Det kan spre masse energi hos kjernevelgerne til Demokratene, men det kan også potensielt skremme vekk mer uavhengige velgere som føler at Demokratene overdriver hardkjøret sitt, sier Zogby.

Med Demokratene i flertall kan de blokkere store deler av Trumps politiske

planer. Zogby tror likevel Demokratene og Republikanerne kan bli enige om noen reformer knyttet til infrastruktur, miljø og kriminalomsorg.

Enda verre kan Russland-etterforskningen bli.

– Det er allerede fryktelig mye røyk her. Spørsmålet er om det også er ild. Men for en antiestablishment-kandidat som Trump behøver ikke det nødvendigvis ødelegge alt for ham. Han kan framstå som et offer og si «se hva de gjør mot meg».

– Tror du han kan bli stilt for riksrett?

– Det er i stor grad et politisk spørsmål. Da Richard Nixon gikk av, var det fordi det

republikanske lederskapet så at meningsmålingene hadde nådd et bunnivå. Nå eier Trump Det republikanske partiet. Det kan slå tilbake på Demokratene dersom de går aggressivt inn for riksrett, sier Zogby.

Han mener det i stor grad er de gode økonomiske tidene som redder Trump.

– Aksjemarkedet opptrer nervøst. Dersom økonomien kollapser, kan det bety trøbbel for Trump. Da kan raskt alt han gjør bli sett på som galt, sier meningsmålingseksperten.

– God til å slå tilbake

Professor David Birdsell er dekan ved Marx School of Public and International

Affairs ved Baruch College i New York og en profilert ekspert på amerikansk politikk.

– Trump kommer ikke til å få noen av sine forslag gjennom det demokratisk kontrollerte Representantenes hus. Han kommer til å måtte kjempe mot stevninger og etterforskninger mot seg selv og administrasjonen. Han vil ikke klare å stanse alt, men han kommer til å prøve å stanse det som kommer nærmest ham selv og Det hvite hus, spår professoren overfor Dagbladet.

→ FORTS. FRA FORRIGE SIDE

Han tror likevel Trump kan finne en vei ut av problemene.

– Dette er trolig den mest uforutsigbare presidenten som noensinne har sittet i Det hvite hus. Er det noe vi vet, så er det at han er god til å slå tilbake, og han elsker å ha en tydelig motstander, sier han og fortsetter:

Nå slipper han å bruke Hillary Clinton som en mindre og mindre troverdig motstander. I stedet har han en demokratisk kontrollert kongress som vil gjøre ting som opprører ham, forklarer Birdsell.

Han tror mye nå avhenger av hvor markant den nyvalgte venstrefløyen i det demokratiske partiet vil være.

– Venstresiden i Det demokratiske partiet ønsker å stille ham for riksrett. Men jeg mener det ville være katastrofalt for Demokratene. De vil framstå som om de overspiller hånda si, og gjøre det mer sannsynlig at Trump vinner gjenvalg i 2020, spår Birdsell.

Han forventer også at forbindelsene mellom Russland og Trump-leiren vil bli etterforsket ytterligere.

Viktige dokumenter

– Hva vil skje dersom Demokratene for eksempel får ut Trumps skattelikninger?

– Å himmel! Hvem vet? Mye vil ikke være i disse dokumentene, men særlig i Trump-organisasjonens skattedokumenter kan du se hvor inntekter kommer inn fra. Dersom penger ikke er blitt vasket, kan du se om penger er kommet inn fra for eksempel russiske oligarkar. Før Trump stilte til valg, sa begge sønnene hans åpent at penger til organisasjonen for prosjekter i Midtøsten kom fra Russland. Dokumentene kan dermed vise tilknytninger som er så omfattende at det gjør det vanskelig for presidenten å ta beslutninger om hva som er bra for USA heller enn hva som er bra for Trump og hans forretninger, sier Birdsell.

For Trump kan en offentliggjøring av likningene bli direkte pinlige.

– Vi kan finne ut at Trump ikke er i nærheten av å være så rik som han forsøker å få folk til å tro.

Birdsell tror også den økonomiske utviklingen vil få stor betydning.

– Det kommer an på hvem som blir rammet og hvor alvorlig situasjonen blir. Selv om disse tollbarrierene kan være populære, er de samtidig skadelige for Trumps egne kjernevelgere. Det øker produksjonskostnadene i industrien kraftig. Presidenten ser ut til å tro at bedrifter vil bli værende og tape penger bare for å støtte ham. Det er ikke slik de fleste bedrifter opptrer. Det betyr oppsigelser, som i stor grad vil skje i Trump-områder – både i industriområder og på landsbygda, sier Birdsell.

– Veldig tøft år

Journalist Alex Wayne dekker Det hvite hus for Bloomberg News.

– Jeg tror 2019 blir et veldig tøft år for president Trump. Jeg tror han kommer til å tilbringe mye tid i en sammenkrøket forsvarsposisjon, sier Wayne til Dagbladet.

Han regner med at Demokratene i Representantenes hus vil starte en rekke granskninger.

– Ulike komiteer vil begynne å se på hva hele administrasjonen har drevet med i sine to første år og prøve å finne mulige skjulesteder i skapene, sier Wayne.

Han tror særlig Demokratene vil være opptatt av hvorvidt presidenten eller medlemmer av regjeringen har interessekonflikter.

– Spørsmålet er om Trump eller medlemmer av regjeringen har brukt regjeringsapparatet til å berike seg selv eller sine familier. Denne presidenten har forretningsforbindelser som mangler histo-

risk sidestykke, og han har nektet å kutte båndene til forretningsvirksomheten sin, sier Wayne og forklarer:

– Trump eier fortsatt Trump-organisasjonen, som i teorien drives av sønnene. Det er vanskelig å si hvor adskilt dette faktisk er. Her i Washington D.C. er nesten alle politiske arrangementer rundt presidenten holdt på Trump-hotellet. Når presidenten reiser ut av byen, reiser han til sine egne golfbaner. Dette er mulige interessekonflikter.

– Ingen ung mann

– Tror du han vil stille til gjenvalg?

– Det er ikke helt sikkert. Trump er ingen ung mann. Han er 72 år gammel. Selv om helse rapporten hans tidligere i år var temmelig god, var det noen begynnende hjerteproblemer. Jeg hater å si det, men det er ikke 100 prosent sikkert at han kommer til å leve helt til 2020.

– Og hvor sannsynlig tror du det er at han vinner dersom han stiller til gjenvalg?

– Det kommer an på økonomien. Dersom den fortsetter å være så sterk som i dag, har han en veldig god sjanse til å vinne. Dersom økonomien går tilbake, er det veldig gode sjanser for at han taper.

– De store målene

Professor i statsvitenskap ved City College of New York, Daniel DiSalvo, har ikke mye tro på noe tverrpolitisk samarbeid mellom Republikanerne og Demokratene i året som kommer.

– Jeg er sikker på at Demokratene vil gå direkte etter presidenten og hans private finanser og hans familiemedlemmer – særlig Jared og Ivanka. Det vil være de store målene. Noen av dette trolig skje i samspill Mueller-etterforskningen, forklarer DiSalvo til Dagbladet.

– Kan det hjelpe Trump, dersom Demokratene framstår som for hardhendte?

– Trump er ikke populær på meningsmålingene. Men minst 30 prosent av befolkningen ser ut til å støtte ham gjennom ild og vann. Likevel er det vanskelig å se for seg at han vil klare å utvide denne velgerbasen dersom han blir angrepet hardt av demokratene. Nesten alle forventer at Demokratene vil gå aggressivt etter ham, sier professor Daniel DiSalvo.



TRØBBEL I VENTE: Ekspertene tror Donald Trump må regne med et voldsomt hardkjør når Demokratene tar over flertallet i Representantenes hus i januar. Foto: Mandel Ngan / AFP / NTB Scanpix